

5. Agarwal R., Helfat C.E. Strategic renewal of organizations. *Organization science*. 2009. Vol. 20. No. 2. P. 281–293.

6. Bughin J., Catlin T., Dietz M. The Right Digital-Platform Strategy. URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/mckinsey-digital/our-insights/the-right-digital-platform-strategy>

Павлова Г. Є.,
*доктор економічних наук, професор,
декан факультету обліку і фінансів;
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро*

ТЕНДЕНЦІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Сучасні умови розвитку економіки, що безпосередньо пов'язані з глобальною пандемією COVID-19, а тепер ще і з війною, яку віроломно розпочала російська федерація 24 лютого 2022р. поставили перед бізнесом комплексні завдання впровадження ефективного документообігу.

Так, паперова обробка інформації та передача даних довела свою незручність та стала певним атавізмом у сучасному цифровому середовищі. Інформаційний потік наразі розвивається настільки швидко, що вплив цифровізації на процеси соціально-економічного розвитку можна порівняти з ефектом від проведення промислової революції.

В Україні схвалюється процес цифровізації всіх сфер діяльності на законодавчому рівні. Цифровізація економіки та розвиток інновацій діяльності в Україні триває навіть в умовах воєнного стану. Це важливий процес, тому що автоматизація бухгалтерського обліку призводить до підвищення ефективності роботи підприємства, скорочення витрат і часу на виконання облікових операцій, своєчасне їх надання необхідна інформація керівникам і власникам компаній. Використання новітні технології дозволять зберігати дані в електронному вигляді, а не на папері, що знижує ризик втрати інформації, а співробітники можуть користуватися системою віддалено, незалежно від місця і часу. Незважаючи на значні переваги інновацій бухгалтерського програмного забезпечення, українські підприємства зазвичай використовують традиційні методи ведення бухгалтерського обліку [1].

Це зумовлено багатьма факторами, наприклад, переважно низьким рівнем кваліфікації бухгалтерів (невелика частина спеціалістів вміє вести бухгалтерський облік за допомогою робототехніки), системи, блокчейн тощо), висока вартість програмного забезпечення, мала частка інвестицій у цифрову економіку, погано розвинена відповідна інфраструктура тощо. Проте розвиток цифрових технологій серед українських підприємств є надзвичайно важливим

для підвищення конкурентоспроможності українських підприємств та загального рівня економіки.

Діджиталізація настільки глибоко проникає в усі сфери повсякденного життя та бізнесу, що пересічний споживач не може уявити своє існування без цифрових технологій. Із цим пов'язане прагнення керівників компаній всіх рівнів мати оперативну інформацію швидко, чітко та незалежно від місця розташування. Особливо ця вимога актуальна для бухгалтерської інформації, на якій базується прийняття майже всіх управлінських рішень.

Проаналізувавши дані фінансово-бухгалтерських порталів та інформаційних сайтів для бухгалтерів, можемо виокремити такі найбільш поширені спеціалізовані програми (таблиця 1).

Таблиця 1

Сучасне програмне забезпечення для бухгалтера

Напрямок діджиталізації	Сфера застосування	Приклад програмного забезпечення
Автоматизація обліку	Здійснення регламентних операцій господарської діяльності за допомогою комп'ютерних програм	1С-Підприємство, Дебет-Плюс, BAS Бухгалтерія, iBuh Online, SMARTfin.ua, Zarplata 24, ТОРГСофт, FIT Бюджет, KBS, BookKeeper, MASTER: Бухгалтерія, IT-Enterprise. Бухгалтерія, VJET та ін.
База даних підприємств	Упорядкування інформації за реєстрами	Реєстр платників податків, Реєстр застрахованих осіб ПФУ, Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців та ін.
Електронний кабінет платника податку	Актуальний довідник по податковому законодавству України, подачі електронних звітів, сплаті податків, перевірці заборгованості онлайн	Taxer, cabinet.tax.gov.ua
Інформаційно- довідкові системи	Надання юридичної допомоги, професійні консультації	ЛІГА:Закон, ІНФО-Диск, Парус- Консультант тощо
Звітність	Онлайн-заповнення та автоматичне відсилання форм звітності	MEDoc, Cota, BAS Бухгалтерія, iFin, Liga: Report, iBuh Online, електронна бухгалтерія Приват 24, Соната та ін.
Калькулятори	Спрощення математичних розрахунків з урахуванням змін законодавства	Зарплатний калькулятор, Калькулятор індексації заробітної плати, Калькулятор терміну відпустки/ кількості (робочих) днів, Пенсійний калькулятор, Калькулятор

		податкової віддачі, Калькулятор нарахування амортизації основних засобів тощо
Сервіси для отримання кваліфікованого електронного підпису (КЕП)	Онлайн-сервіс створення удосконаленого електронного підпису для подання електронної звітності до контролюючих державних органів, підписання електронних документів, отримання державних електронних послуг	Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг інформаційно- довідкового департаменту ДПС (ЕДП ІДД ДПС), ЦСК «Україна», MasterKey, DepositSignPortfel.ua та ін
Електронний документообіг	Онлайн-сервіс створення, погодження та підписання електронних документів	DEALS, Вчасно, Fredo та ін.
Програмний реєстратор розрахункових операцій (ПРРО)	Проведення розрахунково- касових операцій	Кашалот, СмартКаса, Checkbox та ін.
Різне	Сервіси для спрощення роботи бухгалтера	Конструктор бухгалтерських проводок, сервіс для визначення кодів видів економічної діяльності КВЕД

Джерело: сформовано за даними [2]

Сучасні комп'ютерні програми значно полегшують процес ведення бухгалтерського обліку, враховуючи широкий спектр програмного забезпечення: від калькуляторів до автоматичних реєстрів і форм звітності. Для ефективного впровадження технології цифрового обліку в різні сфери бізнесу керівникам необхідно вжити низку заходів, а саме:

- фінансову та ресурсну відповідність нововведенням;
- дотримання техніко-економічних вимог встановлення цифрових технологій;
- фінансову та ресурсну відповідність нововведенням;
- підвищення професійні здібності керівників бухгалтерських підприємств;
- відповідно до стратегії розвитку компанії;
- забезпечування зворотніх зв'язків з користувачами цифрової інформації.

У процесі вивчення поточного стану та перспектив розвитку цифровізації бухгалтерського обліку в Україні ми провели опитування 76 великих і середніх підприємств (від 50 до 1000 працівників, 26% з яких зайняті в сільському господарстві; 13% займаються фармацевтичною промисловістю; 22% займаються торгівлею; 18% належать до бюджетної сфери та всі інші сфери - представники різних видів бізнесу), що дозволяє зробити висновок, що бухгалтерський облік більш цифровий, ніж інші бізнес-процеси завдяки

цифровізації бухгалтерського обліку та його інтеграції з інформаційними системами компанії є вимогами сучасної цифрової епохи.

Ми погоджуємося з авторами В. Панасюком, Т. Бурденюк та Н. Музевич, що для комплексної реструктуризації бухгалтерського обліку рекомендується поступова цифровізація компонентів процесу цифровізації облікових систем, звертаючи увагу на потрібну «оптимізація – ефективність – еволюція» [1, с.1] 73], що забезпечить ефективну реорганізацію облікових систем відповідно до потреб цифрового середовища.

Інформаційні системи спрямовані на підвищення ефективності діяльності підприємств, підвищення їх конкурентоспроможності та перетворення бухгалтерського обліку в мистецтво «забезпечення успіху» підприємств [3].

Перш за все, вони підвищують швидкість роботи бухгалтера, беручи на себе рутинні завдання. тим не менш, не виключені ризики помилок у таких системах, а захист конфіденційної інформації не є абсолютним.

В Україні поступово впроваджуються новітні технології в структури підприємств. Відповідні документи є затверджено на законодавчому рівні. Тим не менш, в умовах війни і відсутності постійного електропостачання у багатьох регіонах України цей процес серйозно ускладнений. Проте захистити може саме цифровізація бухгалтерського обліку і зберегти важливу інформацію підприємства в електронному вигляді.

Список використаних джерел

1. Панасюк В., Бурденюк Т., Мужевич Н. Особливості цифрової трансформації обліку. Галицький еконо- мічний вісник. 2021. № 1 (68). С. 70–76.
2. Петченко М. Ааналіз тенденцій упровадження цифровізації та диджиталізації в бухгалтерський облік (український кейс) / Петченко М., Фоміна Т., Балазюк О., Смірнова Н., Лугова О. // *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. Volume 1 (48), 2023. С. 105-113.
3. Тенюх З. І. Діджиталізація бухгалтерського обліку в Україні: стан та перспективи розвитку // З. І. Тенюх, У. В. Пелех.- *Економіка та суспільство*.- Випуск № 41 - 2022. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1588/1528> (дата звернення: 11.09.2023).